

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/147/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619203311
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5619203311.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H. M., nar. X. X. XXXX a U. M., nar. XX. X. XXXX, prihlásené k trvalému pobytu J. Š. XXX/X, Z. H., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: Y. M., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu J. Š. XXX/X, Z. H., zastúpená advokátkou Mgr. Katarínou Kuchárovou, so sídlom Revolučná 18, Liptovský Mikuláš, IČO: 50 173 278 a H. M., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu J. Š. XXX/X, Z. H., zastúpený advokátom JUDr. PaedDr. Róbertom Monsbergerom Kozákom, so sídlom Štúrova 17, Liptovský Mikuláš, IČO: 40 454 579, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti H. M., nar. X. X. XXXX a U. M., nar. XX. X. XXXX s a z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky.

II. Obaja rodičia s ú o p r á v n e n í maloleté deti H. M., nar. X. X. XXXX a U. M., nar. XX. X. XXXX zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Otec je p o v i n n ý p r i s p i e v a ť na výživu maloletého H. M., nar. X. X. XXXX po 30 EUR mesačne a na výživu maloletej U. M., nar. XX. X. XXXX po 30 EUR mesačne, počnúc od 1. 1. 2020, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky detí.

IV. Zameškané výživné na maloletého H. M., nar. X. X. XXXX a maloletú U. M., nar. XX. X. XXXX za obdobie od 1. 1. 2020 do 31. 7. 2020 na každé z detí vo výške 160 EUR súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 20 EUR mesačne spolu s bežným výživným, počnúc od doručenia rozsudku.

V. Rodičia žiadali styk n e u p r a v í ť.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Liptovský Mikuláš podaným 11. 11. 2019 navrhovateľka žiadala, aby súd maloleté deti na čas do rozvodu zveril do jej osobnej starostlivosti; otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého H. sumou 50 EUR mesačne a na výživu maloletej U. sumou 50 EUR mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci, počnúc od 1. 11. 2019; zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok bude do rozvodu manželstva matka; styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletých detí uzatvorila manželstvo 28. 9. 2013. Z manželstva sa im narodili dve deti H. M. a U. M.. Z dôvodu dlhotrvajúcich problémov v manželstve a častých hádok a tiež fyzického napádania otcom maloletých detí naposledy 17. 9. 2019, matka podala 11. 11. 2019 návrh na

rozvod manželstva. Svedkami hádok a fyzického napádania boli aj maloleté deti. Otec maloletých detí trávi svoj voľný čas najmä s kamarátmi alebo s kamarátkou a to aj vo večerných a nočných hodinách. Otec sa o maloleté deti zvlášť nezaujíma. Matka má z predchádzajúceho vzťahu maloletého G. F., nar. XX. X. XXXX, ktorý nežije s ňou v spoločnej domácnosti, ale o ktorého sa riadne stará. Matka maloletých detí sa stará o chod domácnosti, varí, perie, upratuje. Otec platí náklady spojené s bývaním: nájomné 137,69 eur mesačne, elektrickú energiu 56,50 eur mesačne. Matka maloletých detí prispieva na domácnosť 50 eur mesačne (nie pravidelne). Matka hradí bežné výdavky na stravu, hygienu, ošatenie, všetky náklady detí, koncesionárske poplatky, náklady na telefón, náklady na stravu dvoch ďalších maloletých detí, ktoré má otec a ktoré nepochádzajú z manželstva. Otec má s týmito deťmi určený styk každý druhý víkend od piatku do nedele, kedy sa tieto deti zdržiavajú v spoločnej domácnosti manželov. Matka maloletých detí je na rodičovskej dovolenke s príjmom 220 EUR mesačne a poberá rodinné prídavky na tri maloleté deti spolu vo výške 73,02 EUR a výživné na G. vo výške 130 EUR mesačne, z ktorého sú hradené výlučne potreby tohto dieťaťa. Iný príjem nemá. Otec maloletých detí pracuje ako živnostník (elektrikár). Podľa vedomostí matky je jeho príjem 700 až 1.200 EUR mesačne. Matka vyčíslila náklady na hygienu detí 50 EUR mesačne zahŕňajúce mlieko a plienky, výdavky na vitamíny a lieky pre deti 10 EUR mesačne, oblečenie pre deti 20 EUR mesačne, náklady na stravu 190 EUR mesačne, koncesionárske poplatky 4,64 EUR mesačne, výdavky na lieky matky, ktorá sa lieči na astmu a problémy so štítnou žľazou 5 EUR mesačne, náklady na osobnú hygienu matky 15 EUR mesačne, drogeria do domácnosti 20 EUR mesačne, mobilný telefón matky 20 EUR mesačne.

2. Matka maloletých detí na pojednávaní vypovedala, že bývajú v nájomnom byte (ona, manžel a dve deti). Jej najstarší syn býva u jej mamy, lebo sa nepohodol s manželom. Náklady za bývanie v byte sú 137 EUR plus elektrická energia 59 EUR. K najstaršiemu synovi má určené výživné 130 EUR, ktoré jeho otec neplatí. Ona dáva svojej mame 50 EUR mesačne, keďže u nej najstarší syn býva. Poberá rodičovský príspevok 370 EUR mesačne a prídavky na tri deti. S manželom sa dohodli tak, že on bude platiť za byt a ona bude hradiť všetky ostatné výdavky. V čase začatia konania manžel platil všetky tieto náklady a ona platila ostatné náklady. V súčasnosti je dlh na nájomnom je okolo 600 EUR (poznámka k 15. 6. 2020). Ona sa lieči na astmu. Navštevuje alergiológickú ambulanciu. Priemerné náklady má 10 EUR za 3 mesiace. Ona má dlh z úveru. Týmto úverom sa riešili jej predchádzajúce dlhy. Splátka úveru je v súčasnosti 100 eur a spláca to jej otec. Syn H. je zapísaný v škôlke, ktorú bude navštevovať od septembra. Výšku nákladov na materskú školu uviesť nevedela, predpokladá okolo tých 30 až 40 EUR mesačne. Syn je zdravý. Na noc ešte používa plienky. Dcéra je zdravá. Používa plienky. Pije upravené detské mlieko. Ona je cez týždeň s deťmi sama. Cez víkend chodíeva manžel domov. Vtedy sa stará celodenne o MC.. U. by mu dala na dve hodiny vkuse, pretože má taký režim, že dvakrát denne spí. Je potrebné ju prebaľovať a nevie, či by to manžel zvládol, ak by sa súčasne staral aj o H.. Manžel je evidovaný na úrade práce, ale má nejakú fušku (chodí pomáhať kamarátovi). Nevracia sa domov ani na večer. Keďže manžel za byt neplatí od 1. 1. 2020 vznikol dlh na nájomnom. Ona s mestom Liptovský Mikuláš uzavrela dohodu o splátkach. Za júl zaplatila prvú splátku 100 EUR plus nájomné, za august bude platiť tiež splátku 100 eur plus nájomné. Nájomnú zmluvu mali uzavretú na dva roky, ktorá skončila. Nebola podaná žiadna žaloba. Manžel zaplatil za júl elektrickú energiu a dal 5. 7. 2020 jej 100 EUR na deti. Manžel na ňu dosť psychicky tlačí. Riešila to aj u psychologičky na úrade práce. Otec detí bol na referáte poradensko-psychologických služieb v novembri alebo decembri minulého roku. Plnú réžiu o deti má ona. Keď príde manžel cez víkend, vtedy sa od rána do večera stará o obidve deti on. Príde ráno okolo siedmej až ôsmej domov, medzi desiatou až dvanástou je s deťmi. Na obed s deťmi odíde a keď je zrejme, že deti nebudú spať, tak ich donesie okolo siedmej až ôsmej večer. Nepýta sa ho, kam s deťmi chodí. Niekedy jej povie, že zobral všetky deti do Y. k jeho otcovi. Cez týždeň sa doma nezdržiava a cez víkend sa nezdržiava doma v noci. Niekedy, keď ju požiada, ide s ním na výlet aj s deťmi. Pokiaľ potrebuje doma niečo urobiť, tak nejde. Ona nemá záujem stretávať sa s ním a tráviť čas, keď sú v rozvodovom konaní. Otec uvádza, že sa chce starať o deti, tak mu to chce umožniť. Po dobu keď je otec s deťmi, môže si doma oddýchnuť a porobiť veci, ktoré nemôže robiť, keď je s deťmi ona, lebo na ne treba dávať neustále pozor. Najmä na dcérku, ktorá si dáva rôzne veci do úst.

3. Otec maloletých detí na pojednávaní vypovedal, že chce deti do jeho starostlivosti. Nebol so žiadnymi deťmi na rodičovskej dovolenke, lebo takúto šancu nedostal. Bol pri pôrodoch obidvoch detí. On sa celý čas o deti staral aktívne. Chodili do prírody, člnkovať sa. On má ešte dve deti v Liptovskom Hrádku. Tieto deti nemá v osobnej starostlivosti, lebo túto šancu nedostal. On deti nedelí na jej a jeho. Na dve staršie deti má spolu výživné 170 EUR. S deťmi sa stretáva tak často ako je to možné, ale niekedy mu to umožnené nebolo. Nevidel ich aj tri mesiace, lebo mu to neumožnila manželka. Starším deťom

zabezpečil motorku. On dobre vychádzal s manželkiným synom. Zobral ho na motorku. Ale politika jeho ženy a jej matky je taká, že sa postavili medzi neho a manželkinho syna. On je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce od 1. 3. 2020. Živnosť ukončil, lebo mu to finančne nevychádzalo. Pracoval v zahraničí ako šofér v autodoprave, ale náklady v autodoprave sú vysoké. Vykonával činnosť vedenia cudzieho motorového vozidla. V hrubom mal príjem okolo 700 EUR mesačne posledného trištvrtého roka. Dane a odvody neplatil, lebo na to nemal. Zamestnal v TMR, ale po mesiaci utrpel pracovný úraz (23. 12. 2019). Keďže bol v skúšobnej dobe, tak ho prepustili. V súčasnosti nemá žiadny príjem. Trpí bolesťami chrbtice, ale nelieči sa. On zvládne úplne všetko okolo detí, keď manželka zmizne. Niekedy aj na celý deň a noc, vtedy sa on stará o deti. Asi tak dvakrát ročne. S manželkou nikdy nemali spoločné peniaze. On manželke nechával peniaze, aby platila za byt a ostatné, ale na konci roka mali nezaplatených 600 EUR. Vtedy sa rozhodol, že všetko bude platiť on, aby bol poriadok (za byt, za elektriku). Kým mal prácu všetko bolo zaplatené. Veľakrát sa stalo, že nemal opraté, alebo nedostal najesť. Prestal platiť od decembra 2019. Zaplatil naraz za elektriku za dva, či tri mesiace dlh okolo 150 EUR. Manželkin syn G. s nimi nikdy nebýval. Domov prišiel vtedy, keď prišli jeho deti z Liptovského Hrádku. O deti sa stará vždy keď mu je to umožnené. Snaží sa, aby sa stmelovali s ostatnými súrodencami. O H. sa stará každú voľnú chvíľku od soboty ráno ako sa zobudí až kým nejde spať. O U. sa môže starať iba doma, lebo inak mu to manželka neumožní. Ak idú von, manželka chce ísť s ním a robí mu prieky. On na deti nekričí. po nich. K napadnutiu manželky uviedol, že on volal políciu, lebo manželka ho kopla do hlavy. Ona sa šla potom poradiť a ušla z domu, keď volal políciu. Vrátila sa na druhý deň o štvrtý a to sú tie momenty, kedy sa on staral o deti. On podal trestné oznámenie na manželku. Vyšetrovateľ mu dodnes nedal odpoveď a vie, že manželka do vyšetrovateľa nacúvala v zákaze vjazdu, kde nemal byť ani jeden z nich. Jemu to príde ako veľa náhod naraz. Čo sa týka jeho vyšetrovania vo vzťahu k manželke, z prokuratúry mu prišlo, že štatisticky ubližujú muži ženám. A on sa musel priznať k niečomu, čo nespáchal. Hrozili mu až tri roky, ak by prokuratúra neprihliadla na dôkazy a vychádzala by zo štatistického hľadiska. Od posledného pojednávania manželka prestala po ňom kričať. Niekedy sa dokonca aj usmieva. Hľadá si robotu, ale pre koronu je to ťažké, firmy krachujú a nevedia, čo môžu očakávať v budúcnosti. Čaká sa druhá vlna korony. On má elektrotechnické vzdelanie s maturitou. Má prax v odbore a odbornú skúšku. Za normálnych okolností by nemal problém nájsť prácu. Nemá nárok na dávky ani podporu. Nemá príjem a ani úspory. Všetko išlo do rodiny. Ak sa mu vyskytne fuška, tak odchádza z domu. Mesačne takto zarobí okolo 150 až 200 EUR. Má kamarátov, ktorí mu zaplatia z vlastného účtu výživné. Prespí väčšinou u kamarátov (v Poprade alebo Ružomberku). Vzhľadom na financie sa mu neoplatí vracieť domov. On na 80 % až 90 % prespáva doma a to aj cez pracovný týždeň a cez víkendy, s výnimkou ak je niekde kvôli hľadaniu práce. V minulosti pracoval v zahraničí, ale dôsledkom toho je, že sa mu rozpadla už druhá rodina. Chce, aby ho deti poznali, vyrastali s ním a mali z neho niečo. Minulý mesiac dal manželke peniaze, ale nebola ochotná vypísať mu príjmový doklad, tak mu ich hodila naspäť. O deti sa stará aj cez týždeň. Deti si berie, keď sú najedené a oblečené. Obleka ich aj on, ale má problém nájsť ich veci. U nich v byte je vždy problém nájsť nejaké veci a to aj jeho. Má problém platiť výživné na ďalšie deti. Takáto situácia je v spojení s korunou. Trval na zverení detí do jeho starostlivosti, lebo má vo veciach poriadok. Má predchádzajúce zlé skúsenosti. K čomu chce viesť jeho manželka ich deti. On hovorí šiestimi jazykmi. Má prax v stavebníctve, v elektrotechnike. V budúcnosti plánuje so známym z Čiech robiť zahraničný obchod. Okrem toho lyžuje. On vedie deti k poriadku. Veci, ktoré sú na von ako odrážadlá boli v posteli. To nie je vedenie k poriadku. On má k tomuto výhrady. Dlhý voči štátu mu vznikli tak, že zarobil určitý balík peňazí. Dával na domácnosť, platil výživné, ale tento balík peňazí na to nestačil. Výživné mu bolo určené aj na ďalšie deti, nebolo brané do úvahy, že má aj tieto deti. Aj sa odvolal. Keď sú deti s ním musia niečo jesť. Musí im niečo kúpiť. Po korone sa situácia zmení, keď sa rozbehnú obchody a budú lepšie možnosti. On podnikal od roku 1997 a závisel od ľudí, rovnako ako manželka. Celý rozvod je iba ekonomický problém. Keď prehral súd o výživné na staršie deti, vtedy mu manželka roztrhala papiere od rozvodu a začal vziať ich sexuálny život. Je voči nemu vedené trestné stíhanie za neplnenie vyživovacej povinnosti. Ide len o čiastočné neplnenie vyživovacej povinnosti. K možnosti bývania u jeho otca uviedol, že jeho otec ho v šestnástich vyhodil z domu. Otec mu umožnil, aby si medzi humnami postavil skleník. Jeho otec s bratom majú normálny záhumienok, kde svieti slnko, na rozdiel od miesta, kde je skleník. Chce, aby deti mali vzťah k prírode, aby vedeli ako sa okopáva, pleje. On nemá prostriedky, aby s deťmi chodil do zoologickej záhrady, tak s nimi trávi čas u otca. Nikdy tam neprespal. On manželku z bytu nevyhadzuje. Aj ona môže ísť bývať ku jej mame. K zabezpečeniu starostlivosti o deti v prípade zverenia detí do jeho starostlivosti uviedol, že rozbieha zahraničný obchod. Môže si aj požičať. Manželka na ňom ryžovala. Ona si ide kúpiť auto. Odkiaľ má ona tých 800 EUR. Ich rozvod je ekonomická záležitosť, lebo im to klapalo, keď manželka počúvala jeho. Keď bude mať deti

v opatere on, materskú bude dostávať on. On má lepšie možnosti ako ona. On robil vodu a elektrinu a jeho žena robila SBS-ku. Chce mať nepretržitý prístup k deťom.

4. Okrem výsluchu rodičov maloletých detí súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu listín v spise, najmä fotokópiou sobášneho listu čl. 16, fotokópiami rodných listov čl. 12-18, fotokópiou kontrolného vyšetrenia matky maloletých detí čl. 19, lustráciou v registri obyvateľov čl. 32-35, lustrácia v Sociálnej poisťovni čl. 35-37, výpisom zo živnostenského registra otca zverejneným na internete čl. 38, správou Daňového úradu Žilina, pobočka Liptovský Mikuláš čl. 50, 99, 130, 144, 153-154 (pôvodne 153-155), správa Sociálnej poisťovne čl. 52, správou kolízneho opatrovníka zo 4. 3. 2020 čl. 54, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny čl. 60 s prílohami čl. 61-63, čl. 70-73, oznámením matky čl. 101-103, rozhodnutím o miestnych daniach a poplatkoch čl. 104-105, zmluvou o splátkovom úvere čl. 106-116, správou bývalého zamestnávateľa otca V. H. K., C..R.. čl. 135, aktualizáciou údajov zo Sociálnej poisťovne čl. 137-138, 150-151 (pôvodne 152-153), výpisom z registra trestov GP SR a lustráciou v GP čl. 145-148; obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš: sp. zn. 9P/61/2019, sp. zn. 9P/97/2017, sp. zn. 1P/216/2019, sp. zn. 9P/69/2013.

5. § 28 Zákona o rodine, ďalej iba ZR

(1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

(2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

§ 25 ZR

(2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

§ 36 ZR

(1) Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

§ 62 ZR

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 65 ZR

(1) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

(2) Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

§ 75 ZR

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku,

majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

§ 76 ZR

(1) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

§ 77 ZR

(1) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo mal súd preukázané nasledovné. Predmetom konania je prvá úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (na čas do rozvodu manželstva). V súčasnosti sa na Okresnom súde Liptovský Mikuláš vedie konanie o rozvode manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode sp. zn. 1P/216/2019, o ktorom ešte nebolo rozhodnuté. Vo veci sa uskutočnilo pojednávanie 16. 6. 2020, ktoré bolo odročené. Konanie o rozvode manželstva sa začalo dňa 11. 11. 2019 na návrh manželky (matky maloletých detí).

7. Rodina býva v jednoizbovom nájomnom byte. Rodina je v evidencii Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš pre nezhody rodičov od mája 2018 pre opakované nezhody v rodine. Rodičom bola doporučená v novembri 2019 spolupráca so psychologičkou. Rodičia začali aktívne spolupracovať so psychologičkou a v marci sa zúčastnili jednej konzultácie (čo vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov). Matka tvrdí, že otec detí sa v byte zdržiava iba cez víkendy (bez prenocovania). Otec tvrdí, že na 80-90% sa zdržiava v byte.

8. Súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. K takémuto rozhodnutiu dospel po vyhodnotení záujmu maloletých detí (Čl. 5 ZR). Obidve deti sú v útlom veku. S maloletou U. je matka na rodičovskej dovolenke a tomuto obdobiu predchádzala rodičovská dovolenka s maloletým H., ktorú vykonávala tiež matka. Deti majú vybudovanú najužšiu citovú väzbu s matkou, ktorá sa o deti v prevažujúcej miere osobne starala a aj v súčasnosti celodenne stará. Čo prirodzene vyplynulo zo zvoleného spôsobu organizácie rodinného života, keď po narodení detí ostala na materskej a následne rodičovskej dovolenke matka a otec zabezpečoval resp. mal zabezpečovať príjem do rodiny. Zverenie detí do osobnej starostlivosti matky zohľadňuje kritérium stability výchovného prostredia. V starostlivosti matky neboli zistené zásadné nedostatky. Otec poukazoval na neporiadok (napr. nemôže nájsť v byte svoje veci a ani veci detí, odrážadlo používané vonku bolo v posteli), ale pri šetrení rodinných pomerov kolíznym opatrovníkom nebolo zistené, že by prostredie v rodine nevyhovovalo hygienickým štandardom. V domácnosti obývanej štyrmi osobami, z toho dvomi maloletými deťmi vo veku do troch rokov vedenej v jednoizbovom byte, nie je možné v každej chvíli udržiavať dokonalý poriadok. Deti potrebujú priestor na hry a osoba, ktorá je aktuálne s deťmi okrem dohľadu nad ich bezpečnosťou zabezpečuje aj ostatné potreby detí a domácnosti (napr. prípravu stravy, prebaľovanie, pranie, umývanie riadu). Skutočnosť, že otec má podľa neho lepšie odborné pracovné schopnosti a skúsenosti nie je predpokladom, že aj lepšie rodičovské schopnosti. Otec neuviedol žiadnu (konkrétnu) závažnú skutočnosť, ktorá by vzbudila pochybnosti o spôsobilosti matky starať sa o deti. Súčasne tvrdil, že rozvod je iba dôsledkom ekonomického tlaku. Otec potvrdil, že od prvého pojednávania mu matka umožňuje styk s obidvomi deťmi. Matke začal vytykať, že nechce tráviť čas na výletoch s ním a deťmi. Matka vysvetlila, že voľný čas nechce tráviť s otcom detí, keďže sa rozvádzajú. Chce umožniť otcovi tráviť čas s deťmi, keďže o to prejavuje záujem. Voľný čas využíva na oddych a veci, ktoré nemôže robiť, keď sa stará o deti. Otec potvrdil, že od posledného pojednávania sa zlepšilo správanie matky voči nemu (nekričí na neho a usmieva sa). Podľa odpisu z registru trestov má otec maloletých detí jeden záznam Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš zo dňa 30. 3. 2020 sp. zn. 2Pv 400/19/5505 (uznesenie o schválení zmiery) za prečin podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona (ublíženie na zdraví na chránenej osobe) voči manželke. Otec zasiahol do telesnej integrity matky detí, ktorá je osobou blízkou maloletým deťom, takáto skutočnosť môže ohroziť vývoj maloletých detí.

9. Napriek vyššie uvedenému sa vzťahy medzi rodičmi od prvého pojednávania zlepšili. Obaja rodičia sú schopní zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach, preto súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

10. Súd počas pojednávania uviedol (strana 5 zápisnice z 3. 8. 2020), že sa mu javí ako vhodnejšie zverenie detí do osobnej starostlivosti matke. Ani po prednesenom stanovisku žiaden z rodičov nechcel súdom upravený styk s deťmi. Matka otcovi v styku s deťmi nebráni a otec nechce byť obmedzovaný pri styku s deťmi rozhodnutím súdu. Preto súd styk otca s maloletými deťmi neupravil.

11. Okrem maloletých detí H. C. U. má ich matka vyživovaciu povinnosť k synovi G. F., nar. XX. X. XXXX, ktorý je na základe predchádzajúceho rozhodnutia súdu zverený do osobnej starostlivosti matky. Naposledy bolo rozhodované o výživnom rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 18. 12. 2013 sp. zn. 9P/69/2013-43. Súd určil na maloletého G. F. výživné 130 EUR mesačne. Otec maloletého G. si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu neplní. Maloletý G. býva v domácnosti starej matky a matka jej prispieva po 50 EUR mesačne. Okrem maloletých detí H. C. U. má ich otec vyživovaciu povinnosť k dcére H. M., nar. XX. X. XXXX a synovi L. M., nar. XX. X. XXXX. Naposledy bolo rozhodované o výživnom k týmto maloletým deťom rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/97/2017 zo dňa 11. 12. 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. 7. 2018 sp. zn. 1CoP/39/2018 tak, že otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej H. M. po 85 EUR mesačne a na výživu maloletého L. M. po 85 EUR mesačne. Matka má celkom tri vyživovacie povinnosti a otec má celkom štyri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom.

12. Matka je na rodičovskej dovolenke. Matka poberá rodičovský príspevok na maloletú U. M.. V roku 2019 jej bol vyplácaný rodičovský príspevok 220,70 EUR a od 1. 1. 2020 sa zvýšil na 370 EUR mesačne. Matka poberá prídavky na tri deti. Výška rodinného prídavku na jedno dieťa je mesačne 24,95 EUR (v roku 2020) a 24,34 EUR (v roku 2019).

13. Otec maloletých detí do 15. 11. 2019 vykonával podnikateľskú činnosť ako živnostník s obchodným menom H. M., s miestom podnikania J. Š. XXX/X, Z. H., A.: XX XX XX XX (sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, nákladná cestná doprava, poskytovanie služby vedenia cudzieho motorového vozidla, baliace činnosti, manipulácia s tovarom, montáž, rekonštrukcia a údržba vyhradených technických zariadení - elektrických). Podľa správ Daňového úradu Žilina, pobočka Liptovský Mikuláš za zdaňovacie obdobie roku 2018 bol základ dane otca 5.477,70 EUR (priemerne 456,47 EUR mesačne) ako rozdiel medzi príjmami a výdavkami zo živnosti (13.694,26 - 8.216,56). V roku 2019 bol základ dane otca maloletých detí 4.242,05 EUR (priemerne 353,50 EUR mesačne) ako rozdiel medzi príjmami otca a výdavkami otca (651,83 + 9.193,86 - 5.516,32). Daňový úrad Žilina, pobočka Liptovský Mikuláš potvrdil, že otcovi maloletých detí bol vrátený daňový preplatok 104,25 EUR a daňový bonus 1.108,50 EUR za zdaňovacie obdobie roku 2019 dňa 30. 4. 2020. Otec bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 22. 11. 2019 do 30. 11. 2019 a (opätovne) evidovaný od 1. 3. 2020. Otec nepoberal dávky v nezamestnanosti, na ktoré mu nevznikol nárok. Z evidencie bol vyradený z dôvodu, že predložil pracovnú zmluvu. Otec maloletých detí bol zamestnaný od 1. 12. 2019 do 29. 2. 2020 (Tatry mountain resorts, a.s.). Otec maloletých detí bol počas pracovného pomeru dočasne práceneschopný od 23. 12. 2019 do 31. 1. 2020 z dôvodu pracovného úrazu. Sociálna poisťovňa vyplatila otcovi nemocenské za január 2020 vo výške 318,20 EUR (dňa 24. 2. 2020 čl. 138). Pracovný pomer otca bol skončený v skúšobnej dobe. Mzda otca v čistom za december 2019 bola 549,94 EUR, za február 2020 bola 946,47 EUR (za január 2020 otcovi nárok na mzdu nevznikol). Exekučná zrážka zo mzdy otca za 02/2020 bola 526,07 EUR. Od 1. 3. 2020 je otec opätovne nezamestnaný, bez nároku na podporu a dávky v nezamestnanosti. Jediným príjmom otca sú prostriedky zaobstarávané tzv. fuškami podľa jeho vyjadrenia 150 až 200 EUR mesačne. Poukázal na problém sa zamestnať pre dôsledky krízy spôsobenej opatreniami proti nákazlivej ľudskej chorobe COVID-19. Dlh na výživnom voči deťom z prvého manželstva odhadol na 850 EUR (z tohto dôvodu sa voči nemu vedie trestné stíhanie). Otec tvrdil záväzky najmä voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni (554,24 EUR, 644,74 EUR, 1.197,26 EUR, 387,88 EUR, 267,12 EUR), Sociálnej poisťovni (389 EUR, 173 EUR, 506 EUR, 247 EUR, 1.113 EUR, 389 EUR, 2.171 EUR, 247 EUR, 1.785 EUR, 1.304 eur). Aj keď výživné má prednosť pred inými výdavkami, odvody do zdravotnej poisťovne a Sociálnej poisťovne vyplývajú povinným subjektom z právnych predpisov. Otec maloletých detí ich v minulosti riadne neodviedol a túto povinnosť musí splniť.

14. Zo zhodných výpovedí účastníkov súd zistil, že v čase začatia konania na súd (11. 11. 2019) rodičia viedli spoločnú domácnosť. Otec v novembri aj decembri 2019 v plnej výške uhradil (ako aj v období predchádzajúcom konanie na súde) náklady na bývanie pozostávajúce z nájomného vo výške približne 137,69 EUR mesačne, elektrickú energiu približne 56,50 EUR mesačne. Matka zabezpečovala

zo svojho príjmu potreby detí a domácnosti. Výživné súd určil od 1. 1. 2020, hoci konanie sa začalo už 11. 11. 2019, keďže do 1. 1. 2020 otec a matka hospodárili spoločne a na základe ich dohody tak ako je uvedené vyššie. Od januára 2020 otec prestal platiť náklady za bývanie. Do domácnosti prispieval iba sporadicky. Medzi rodičmi nebolo sporné, že 5. 7. 2020 zaplatil matke 100 EUR, ktoré matka považovala za prostriedky pre deti (výživné na deti). Rodičia detí mali byť v nájme na dobu určitú, ktorá uplynula. Matka sa zaviazala voči mestu splácať dlh na nájomnom. Rodičia detí sú stále manželmi a majú voči sebe vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Otec maloletých detí má bežné výdavky na zdravotnú starostlivosť. Matka maloletých detí má nepatrne zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť pre ochorenie na astmu a štítnu žľazu, doplatky za lieky odhadla na 10 EUR štvrtročne. Obidve deti sú zdravé a ich náklady zodpovedajú potrebám primeraným ich veku. H. používa plienky už iba na noc. U. požíva plienky celodenne. U. pije upravené detské mlieko. Až od septembra začne H. navštevovať materskú školu (pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku). V domácnosti vznikajú náklady, ktoré v súčasnosti platí matka (poplatok za komunálny odpad za matku a celkom tri deti 90,47 EUR ročne, koncesionárske poplatky za RTVS, úhradu za užívanie bytu). Výživné na deti má prednosť pred inými výdavkami rodičov (napr. splátky spotrebiteľských úverov a pod.). Pri určení výšky výživného súd vychádzal z možností a schopností rodičov (odsek 11 až 13 odôvodnenia rozsudku) ako aj potrieb maloletých detí. Súd určil výživné na každé z maloletých detí po 30 EUR mesačne. Výživné určené súdom iba nepatrne prevyšuje minimálne výživné. Výživné nepokryje v plnej miere všetky potreby detí, ale životná úroveň detí je závislá od životnej úrovne rodičov. Potreby detí sú porovnateľné, keďže je medzi nimi malý vekový rozdiel. Deti trávajú väčšinu času s matkou, ktorá im poskytuje prevažnú časť osobnej starostlivosti. Otec má záujem podieľať sa vo väčšej miere na osobnej starostlivosti o obidve deti. Medzi rodičmi nebolo sporné, že minimálne cez víkendy sa otec stará o deti, sčasti v domácnosti (v prítomnosti matky) a sčasti mimo domácnosti (v neprítomnosti matky). Súd prihliadol na to, že v súčasnosti sú všeobecne zhoršené podmienky zamestnať sa, prípadne podnikat'. Otec uviedol, že živnosť ukončil, lebo nechcel čas tráviť v zahraničí a chcel viac podieľať na výchove detí. Stalo sa tak ešte pred prijatím opatrení proti šíreniu nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a ekonomických dôsledkov z toho vyplývajúcich. Súd považuje obdobie zhoršenej ekonomickej situácie s dopadmi na občanov v súvislosti s ochorením COVID-19 za dočasné, ale nie je možné vopred určiť ako sa situácia bude vyvíjať v budúcnosti. Kontinuálne po skončení živnosti sa otec zamestnal, ale pracovný pomer s ním bol skončený v skúšobnej dobe, počas ktorej utrpel pracovný úraz. V súčasnosti otec nemá žiadny príjem. Uviedol, že je schopný zarobiť na tzv. fuškách 150 až 200 EUR mesačne. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol na vek starších (dospievajúcich) detí, voči ktorým má otec súdom uloženú povinnosť platiť výživné po 85 EUR mesačne, spolu 170 EUR mesačne (odsek 11 odôvodnenia rozsudku). Obvykle so stúpajúcim vekom detí sú ich potreby a tým aj náklady na výživu vyššie. Za medzníky sa považujú najmä začiatok predprimárneho vzdelávania, nástup do základnej školy, druhý stupeň základnej školy, začiatok štúdia na strednej a vysokej škole. Matka nemá možnosť zvýšiť svoj príjem, keďže je na rodičovskej dovolenke a stará sa o dve deti do troch rokov.

15. Za obdobie od 1. 1. 2020 do 31. 7. 2020 vzniklo otcovi zameškané výživné na každé z detí po 210 EUR (30 EUR x 7 mesiacov). Matka potvrdila, že dňa 5. 7. 2020 jej otec zaplatil 100 EUR, ktoré prijala ako výživné na deti. Po odpočítaní po 50 EUR na každé z detí je zameškané výživné po 160 EUR na každé dieťa (210 EUR - 50 EUR). Súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v splátkach po 20 EUR mesačne na každé z detí spolu s bežným výživným, počnúc od doručenia rozsudku (rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením).

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 57 tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd nezistil dôvody pre ktoré by rozhodol o priznaní náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.